

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 19. marts 2002

om definitioner af tilfælde med henblik på anmeldelse af overførbare sygdomme til EF-nettet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2119/98/EF

(meddelt under nummer K(2002) 1043)

(2002/253/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2119/98/EF af 24. september 1998 om oprettelse af et net til epidemiologisk overvågning af og kontrol med overførbare sygdomme i Fællesskabet ⁽¹⁾, særlig artikel 3, litra c), og ud fra følgende betragtninger:

- (1) Medlemsstaterne bør gennem EF-nettet anmelde overførbare sygdommes epidemiologiske udvikling og den pludselige opståen af trusler mod folkesundheden som følge af overførbare sygdomme på en sådan måde, at der kan foretages sammenligninger med henblik på at træffe forebyggende og indgribende foranstaltninger på EU- og medlemsstatsplan.
- (2) For at sikre, at disse oplysninger er sammenlignelige, skal der fastlægges ensartede definitioner af tilfælde, også til brug i situationer, hvor der endnu ikke er iværksat sygdomsspecifikke overvågningsstrukturer. Så snart denne beslutning træder i kraft, bør disse definitioner af tilfælde under overholdelse af forordningerne om beskyttelse af persondata bruges til anmeldelse til EF-nettet.
- (3) Disse definitioner af tilfælde, der gør anmeldelserne sammenlignelige, bør omfatte flere niveauer, som sikrer medlemsstaternes strukturer og/eller myndigheders fleksibilitet ved anmeldelser af sygdomme og særlige sundhedsspørgsmål. Disse definitioner af tilfælde vil især fremme anmeldelsen af de sygdomme, som angives i Kommissionens beslutning 2000/96/EF ⁽²⁾.
- (4) Definitioner af tilfælde bør være sammensat på en måde, som giver alle medlemsstater mulighed for at medvirke til anmeldelsessystemet i videst muligt omfang ved hjælp af data fra deres eksisterende systemer. De bør tage højde for forskellige følsomhedsniveauer og særlige

forhold afhængigt af de forskellige målsætninger med de indsamlede oplysninger, og de bør være lette at tilpasse.

- (5) De i denne beslutning fastsatte foranstaltninger er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat i henhold til beslutning nr. 2119/98/EF —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Ved fremlæggelse af data til epidemiologisk overvågning af og kontrol med overførbare sygdomme i henhold til bestemmelserne i beslutning nr. 2119/98/EF, særlig artikel 4, anvender medlemsstaterne de definitioner af tilfælde, som angives i bilaget.

Artikel 2

Beslutningen ændres i det omfang, det er nødvendigt, på baggrund af de seneste videnskabelige oplysninger.

Artikel 3

Beslutningen anvendes fra den 1. januar 2003.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. marts 2002.

På Kommissionens vegne

David BYRNE

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EFT L 268 af 3.10.1998, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 28 af 3.2.2000, s. 50.

BILAG

DEFINITIONER AF TILFÆLDE AF OVERFØRBARE SYGDOMME, SOM ER ANFØRT I BESLUTNING 2000/96/EF

ALMINDELIGE PRINCIPPER FOR ANVENDELSE AF DISSE DEFINITIONER AF TILFÆLDE

- Medmindre andet udtrykkeligt angives, skal kun symptomatiske tilfælde anmeldes, asymptomatiske infektioner anses dog for tilfælde, hvis infektionen har terapeutiske eller folkesundhedsmæssige implikationer.
  - Et tilfælde med »epidemiologisk forbindelse« er et tilfælde, der enten har været eksponeret for et bekræftet tilfælde, eller som har været eksponeret for samme smittekilde som et bekræftet tilfælde (f.eks. spist den samme mad, boet på det samme hotel, etc.)
  - Der skal anvendes et system med følgende tre niveauer:
    - Bekræftet tilfælde: bekræftet via laboratorieanalyse
    - Sandsynligt tilfælde: karakteristisk klinisk billede eller epidemiologisk forbindelse til et bekræftet tilfælde
    - Muligt tilfælde: klinisk billede, som dog ikke udgør et bekræftet eller sandsynligt tilfælde.
- Kategoriseringen af de forskellige niveauer kan variere afhængigt af de enkelte sygdommes epidemiologi.
- De anførte kliniske symptomer er kun vejledende og ikke udtømmende.
  - For de fleste sygdommes vedkommende er der anført en række kriterier for laboratoriediagnose. Medmindre andet er anført, kræves der kun ét af disse kriterier til at bekræfte et tilfælde.
  - Tegnet »—« ud for definition af tilfælde betyder »finder ikke anvendelse«.

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

1. De oplysninger, som angives i dette dokument, har kun til formål at sikre ensartede anmeldelseskriterier og sammenlignelighed i EF-nettets data. Under overskriften »Symptomer og kliniske fund« gives et bredt billede af sygdommen, som ikke nødvendigvis angiver alle de særlige forhold, som den kliniske diagnosticering af sygdommen hviler på.
2. De kriterier for laboratoriediagnose, som angives her, kan opfyldes ved forskellige testmetoder. Når der angives bestemte teknikker, anbefales det dog at anvende disse.

DEFINITIONER AF TILFÆLDE

ERHVERVET IMMUNDEFEKT-SYNDROM (AIDS) OG HIV-INFEKTION

1. *Aids***Symptomer og kliniske fund**

Omfatter alle hiv-smittede personer med et eller flere af de 28 kliniske symptomer, som er opført under den europæiske definition af et aids-tilfælde.

Kriterier for laboratoriediagnose

- I. Voksne og unge: 1993-udgaven af den europæiske aids-overvågnings definitioner af tilfælde (jf. bilag II)
- II. Børn under 13 år: 1995-udgaven af definitioner af tilfælde i forbindelse med den europæiske aids-overvågning hos børn (jf. bilag III).

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: —
- Bekræftet: et tilfælde, der opfylder den europæiske definition af et aids-tilfælde.

2. *Hiv-smittede***Symptomer og kliniske fund**

Diagnosen baseres på laboratoriekriterier for hiv-smitte eller en aids-diagnose.

Kriterier for laboratoriediagnose**I. Voksne, unge og børn fra og med 18 måneder**

- Positivt resultat ved en hiv-antistofbestemmelse, der bekræftes af en anden hiv-antistofbestemmelse
- Påvisning af hiv-nukleinsyre (RNA eller DNA)
- Påvisning af hiv ved en hiv p24-antigen test, herunder neutraliseringsanalyse
- Dyrkning af hiv (viral kultur).

II. Børn under 18 måneder

- Positivt resultat på to separate prøver (med undtagelse af blod fra navlestreng) ved én eller flere af de følgende test til påvisning af hiv:
  - Hiv-nukleinsyre (RNA eller DNA) påvisning
  - Hiv p24-antigen test, herunder neutraliseringsanalyse, på børn på en måned og derover
  - Dyrkning af hiv (viral kultur).

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: —
- Bekræftet: et laboratorieverificeret tilfælde, der opfylder den europæiske definition af et aids-tilfælde.

MILTBRAND (ANTRAX)**Symptomer og kliniske fund***Lunge-miltbrand*

Efter indånding af *Bacillus anthracis* og kortvarigt prodrom udvikles der akut feberagtigt respirationssvigt med hypoxi og dyspnø, og der kan radiologisk påvises en mediastinal udvidelse.

Hud-miltbrand

En hudlæsion, der udvikler sig fra en papel gennem et blærestadium til en sort skorpet fordybning med et omliggende ødem. Læsionen er normalt smertefri, men der kan opstå almentilfælde såsom feber og almindelig utilpashed.

Tarm-miltbrand

Efter indtagelse af rå, smittet kød kan der opstå et syndrom med alvorlige mavesmerter, diarré, feber og septikæmi.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning og påvisning af *B. anthracis* fra prøvemateriale fra normalt sterilt prøvested (f.eks. blod eller cerebrospinalvæske) eller læsion i andet påvirket væv (hud, lunge eller tarm)
- Begge de følgende punkter:
  - påvisning af *B. anthracis*-dna (f.eks. ved PCR) fra prøvemateriale fra normalt sterilt prøvested (f.eks. blod eller cerebrospinalvæske) eller læsion i andet påvirket væv (hud, lunge eller tarm)
  - påvisning af *B. anthracis* klinisk prøvemateriale ved immunhistokemisk farvning af påvirket væv (hud, lunge eller tarm)

Næseepudning uden tegn på sygdom betyder ikke, at tilfældet kan diagnosticeres.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et sandsynligt tilfælde defineres som
- et klinisk overensstemmende tilfælde uden dyrkning af *B. anthracis* og ingen alternativ diagnose, men hvor *B. anthracis* er verificeret ved en laboratorieprøve
  - et klinisk overensstemmende tilfælde af antrax, der er epidemiologisk knyttet til en bekræftet påvirkning fra omverdenen, men uden at der er tale om en laboratorieverificeret *B. anthracis* infektion
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, som er laboratorieverificeret.

BOTULISME, LEVNEDSMIDDELBÅREN

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med botulisme, f.eks. symptomer såsom dobbeltsyn, sløret syn og bulbærparese. Hastigt fremadskridende symmetrisk paralyse kan forekomme.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af botulinum-toksin i serum, fæces, maveindhold eller patientens fødevarer
- Dyrkning af *Clostridium botulinum* fra fæces.

Kategorisering

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, som er laboratorieverificeret.

BRUCELLOSE

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med brucellose, f.eks. akut eller gradvist tiltagende feber, nattesved, træthed, anoreksi, vægttab, hovedpine og ledsmerter.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af en specifik antistofrespons
- Påvisning af *Brucella* sp. ved immunfluorescens i klinisk prøvemateriale
- Dyrkning af *Brucella* sp. fra klinisk prøvemateriale.

Et sandsynligt tilfælde:

- en enkeltprøve med forhøjet titer.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse eller med forhøjet titer i enkeltprøve
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, som er laboratorieverificeret.

CAMPYLOBAKTERINFEKTION

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med campylobakteriose, f.eks. mere eller mindre alvorlig diarré.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *Campylobacter* sp. fra enhver form for klinisk prøvemateriale

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

CHLAMYDIA TRACHOMATIS, GENITAL INFEKTION

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med *Chlamydia trachomatis*-infektion, f.eks. urethritis, epididymitis, cervicitis, akut salpingitis eller andre seksuelt overførte syndromer.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *C. trachomatis* fra prøvemateriale fra det urogenitale område
- Påvisning af *C. trachomatis* i klinisk prøvemateriale fra det urogenitale område ved fund af antigen eller nukleinsyre.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	—
Bekræftet:	et laboratorieverificeret tilfælde.

KOLERA

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med kolera, f.eks. meget tynd diarré og/eller opkastning. Forskellige sværhedsgrader.

Kriterier for laboratediagnose

- Dyrkning af toksigent (dvs. koleratoksinerproducerende) *Vibrio cholerae* O1 eller O139 fra fæces eller opkast
- Påvisning af en specifik antitoksin og vibrocidal antistofrespons.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
Bekræftet:	et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde

KRYPTOSPORIDIOSE

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med kryptosporidiose, karakteriseret ved diarré, mavekramper, appetitløshed, kvalme og opkastning.

Kriterier for laboratediagnose

- Påvisning af *Cryptosporidium*-oocyster i fæces
- Påvisning af *Cryptosporidium* i tarmsekret eller tyndtarmsbiopsi
- Påvisning af *Cryptosporidium*-antigen i fæces.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
Bekræftet:	et laboratorieverificeret tilfælde

DIFTERI

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med difteri, f.eks. sygdomme i de øvre luftveje, karakteriseret ved ondt i halsen, let feber og kraftige belægninger på tonsil-, svælg- og/eller næseslimhinder.

Kriterier for laboratediagnose

- Påvisning af toksinproducerende *Corynebacterium diphtheriae* fra klinisk prøvemateriale
- Histopatologisk diagnosticering af difteri.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	et klinisk overensstemmende tilfælde, som ikke er laboratorieverificeret og ikke har epidemiologisk forbindelse
Bekræftet:	et klinisk overensstemmende tilfælde, som enten er laboratorieverificeret eller har epidemiologisk forbindelse.

Det skal bemærkes, at symptomfri bærere, tilfælde med ikke-toksigent *C. diphtheriae* eller kutan difteri skal ikke anmeldes.

EKINOKOKKOSE

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med echinococcus, som kan medføre forskellige kliniske syndromer med varierende cystestørrelse og -placering.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Histopatologi
- En kombination af billeddannelsesteknikker og serologiske test (f.eks. indirekte hæmagglutination, immundiffusion, immunblot analyse)

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: —
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde

EHEC (INFEKTION MED ENTERO-HÆMORAGISK *Escherichia coli*)

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med EHEC-infektion, f.eks. diarré (ofte blodig) og mavekramper. Sygdommen kan kompliceres ved hæmolytisk uræmisk syndrom (HUS) eller ved trombotisktrombocytopenisk purpura (TTP).

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af *E. coli*, der hører til en serotype, der er kendt for at forårsage en entero-hæmoragisk sygdom
- Serologisk bekræftelse hos patienter med HUS eller TTP
- Sandsynlige tilfælde: påvisning af gener, der koder for Stx1/Stx2-produktion.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: enkeltstående laboratorieverificeret tilfælde uden kliniske oplysninger eller et tilfælde med kliniske symptomer, der har
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

GIARDIASIS

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med infektion med *Giardia lamblia*, karakteriseret ved diarré, mavekramper, oppustethed, vægttab eller malabsorption.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af *G. lamblia*-cyster i fæces
- Påvisning af *G. lamblia*-trofozoiter i fæces, lymfævæske eller tyndtarmsbiopsi
- Påvisning af *G. lamblia*-antigen i fæces.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et laboratorieverificeret tilfælde

GONORRÉ

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med gonorré, f.eks. urethritis, cervicitis eller salpingitis.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *Neisseria gonorrhoeae* fra klinisk prøvemateriale
- Påvisning af *N. gonorrhoeae*-antigen eller -nukleinsyre
- Påvisning af gram-negative intracellulære diplokokker i podning fra urethra ved mandlige patienter.

Kategorisering af tilfælde

Muligt: —
Sandsynligt: —
Bekræftet: et laboratorieverificeret tilfælde.

HAEMOPHILUS INFLUENZAE TYPE B, INVASIV (HIB)

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med invasiv sygdom, f.eks. bakteriæmi, meningitis, arthritis, epiglottitis, osteomyelitis eller cellulitis.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *haemophilus influenzae* type B fra normalt sterilt prøvested
- Påvisning af *h. influenzae* nukleinsyre fra normalt sterilt prøvested

Et sandsynligt tilfælde:

- Påvisning af *h. influenzae* antigen fra normalt sterilt prøvested.

Kategorisering af tilfælde

Muligt: et tilfælde med klinisk epiglottitis uden nogen laboratorieverifikation eller med identifikation udelukkende fra et ikke-sterilt prøvested
Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med antigen påvisning som ovenfor
Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, der er laboratorieverificeret.

HEPATITIS, VIRAL

Symptomer og kliniske fund

I symptomatiske tilfælde klinisk overensstemmelse med hepatitis, f.eks. langsomt opståede symptomer og gulsot eller højt niveau af aminotransferaser i serum.

Hepatitis A, akut**Kriterier for laboratoriediagnose**

- IgM-antistof mod hepatitis A-virus (anti-HAV) positiv
- Påvisning af antigen i fæces
- Påvisning af nukleinsyre i serum.

Kategorisering

Muligt: —
Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, som er laboratorieverificeret.

Hepatitis B, akut**Kriterier for laboratoriediagnose**

- IgM-antistof mod hepatitis B kerneantigen (anti-HB_e) positiv
- Påvisning af HBV-nukleinsyre i serum.

Kategorisering

Muligt:	—
Sandsynligt:	et tilfælde, der er HbsAg positivt, og har klinisk overensstemmelse med en akut hepatitis
Bekræftet:	et laboratorieverificeret tilfælde.

Hepatitis C**Kriterier for laboratoriediagnose**

- Påvisning af HCV specifikke antistoffer
- Påvisning af HCV-nukleinsyre i klinisk prøvemateriale.

Kategorisering

Muligt:	—
Sandsynligt:	—
Bekræftet:	et symptomatisk tilfælde, der er laboratorieverificeret.

HIV-INFEKTION

(se under erhvervet immundefekt-syndrom ovenfor)

INFLUENZA

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med influenza, f.eks. hyperakut begyndelse med hoste, feber over 38 °C og muskelsmerter og/eller hovedpine.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af influenza-antigen, eller influenzavirus RNA
- Dyrkning af influenzavirus
- Påvisning af en specifik antistofrespons mod influenza A eller B i serum.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
Sandsynligt:	—
Bekræftet:	klinisk tilfælde, som er laboratorieverificeret.

LEGIONELLOSE

Legionærsyge**Symptomer og kliniske fund**

Lungebetændelse.

Pontiacfeber**Symptomer og kliniske fund**

En selvbegrænsende influenzalignende sygdom, karakteriseret ved feber, hovedpine, myalgi og tør hoste. Patienterne kommer sig spontant uden behandling efter 2-5 dage. Ingen tegn på pneumoni.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af en Legionella-organisme fra trakealsekret, lungevæv eller blod
- Påvisning af en specifik antistofrespons på Legionella pneumophila serotype 1 eller andre serotyper eller andre legionella-arter ved indirekte immunfluorescent antistoftest eller ved mikroagglutination
- Påvisning af et specifikt Legionella-antigen i urin ved hjælp af standardreagenser

Et sandsynligt tilfælde:

- En enkeltprøve med forhøjet titer af specifikt antistof i serum mod L. pneumophila serotype 1 eller andre serotyper eller andre legionella-arter.
- Påvisning af specifikt legionella-antigen i trakealsekret eller direkte immunfluorescenstest for antistof (DFA) i trakealsekret eller lungevæv ved hjælp af monoklonale standardreagenser.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	et klinisk overensstemmende tilfælde, som ved laboratorieprøver kategoriseres som sandsynligt (jf. ovenfor) eller et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
Bekræftet:	et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

LEPTOSPIROSE

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med leptospirose, karakteriseret ved feber, hovedpine, kulderystelser, myalgi, conjunctivitis og mindre hyppigt meningitis, eksantem, gulsot eller nyreinsufficiens.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *Leptospira* fra klinisk prøvemateriale
- Påvisning af specifik stigning af *Leptospira*-agglutinationstiter
- Påvisning af *Leptospira* i klinisk prøvemateriale ved immunfluorescens
- Påvisning af *Leptospira* IgM-antistof i serum.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	—
Bekræftet:	et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde

LISTERIOSE

Symptomer og kliniske fund

Infektion fremkaldt af *Listeria monocytogenes*, som kan forårsage et eller flere kliniske syndromer, herunder dødfødsel, listeriose hos nyfødte, meningitis, bakteræmi eller lokal infektion.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *L. monocytogenes* fra normalt sterilt prøvemateriale (f.eks. blod eller cerebrospinalvæske eller (mindre brugt) led-, pleura- eller perikardievæske).

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	—
Bekræftet:	et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

MALARIA

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med malaria, f.eks. feber og typiske symptomer såsom hovedpine, rygsmerter, kulderystelser, sved, myalgi, kvalme, opkastning, diarré og hoste.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af malariaparasitter i udstrygningspræparat af blod
- Påvisning af Plasmodiumnukleinsyre.

Kategorisering af tilfælde

Muligt:	—
Sandsynligt:	—
Bekræftet:	laboratorieverificeret malariaparasitangreb hos en patient (med eller uden symptomer).

MÆSLINGER (MORBILLI)

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med mæslinger, dvs. udbredt eksantem i mere end 3 dage og temperatur $> 38,0$ °C og et eller flere af følgende symptomer: hoste, snue, Kopliks pletter og conjunctivitis.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af IgM-antistof mod mæslinger, medmindre patienten for nylig er vaccineret
- Påvisning af en specifik antistofrespons mod mæslinger, medmindre patienten for nylig er vaccineret
- Påvisning af morbillivirus (ikke vaccinstammer) i klinisk prøvemateriale

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: et tilfælde diagnosticeret af en læge som mæslinger
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde
- Bekræftet: et laboratorieverificeret tilfælde eller et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse. Et laboratorieverificeret tilfælde skal ikke nødvendigvis følge definitionen på et klinisk tilfælde.

MENINGOKOKSYGDOM

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med meningokoksygdom, f.eks. meningitis og/eller meningokokkæmi, som hurtigt udvikler sig til purpura fulminans, chok og død. Sygdommen kan også manifestere sig på anden vis.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *Neisseria meningitidis* fra normalt sterilt prøvemateriale (f.eks. blod eller cerebrospinalvæske eller (mindre brugt) led-, pleura- eller perikardievæske)
- Påvisning af *N. meningitidis*-nukleinsyre fra normalt sterilt prøvemateriale
- Påvisning af *N. meningitidis*-antigen fra normalt sterilt prøvemateriale
- Påvisning af gram-negative diplokokker fra normalt sterilt prøvemateriale ved mikroskop

Et sandsynligt tilfælde:

- En enkeltprøve med forhøjet titer af meningokok-antistof i rekonvalescensserum.

Kategorisering af tilfælde

Muligt: —

Sandsynligt: Klinisk overensstemmelse med invasiv meningokoksygdom uden laboratorieverifikation eller *N. meningitidis*-identifikation fra et ikke-sterilt prøvemateriale, eller med et højt niveau af meningokokantistoffer i rekonvalescensserum

Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, laboratorieverificeret.

NB: sygdomsfrie bærere skal ikke anmeldes.

FÅRESYGE

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med fåresyge, f.eks. akut begyndelse med én- eller dobbeltsidede ømme, selvbegrænsende hævelser af parotis- eller andre spytkirtler, som klinger af efter > 2 dage, og uden anden åbenbar årsag.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af IgM-antistof mod fåresyge
- Påvisning af en specifik antistofrespons mod fåresyge, medmindre patienten for nylig er vaccineret
- Dyrkning af parotitisvirus (ikke vaccinstammer) fra klinisk prøvemateriale
- Påvisning af fåresygenukleinsyre.

Kategorisering af tilfælde

Muligt: —

Sandsynligt: et tilfælde, som følger den kliniske definition af tilfælde, og som har epidemiologisk forbindelse til et bekræftet tilfælde

Bekræftet: et laboratorieverificeret tilfælde.

KIGHOSTE (PERTUSSIS)

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med pertussis, f.eks. hoste i mindst 2 uger samt et eller flere af følgende symptomer: hostestød, hivende indånding (»kigen») eller opkastning efter hosteanfald, uden anden åbenbar årsag.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af en specifik pertussis-antistofrespons, medmindre patienten for nylig er vaccineret
- Påvisning af nukleinsyre
- Dyrkning af *Bordetella pertussis* fra klinisk prøvemateriale.

Kategorisering af tilfælde

Muligt: et tilfælde, som følger den kliniske definition af tilfælde

Sandsynligt: et tilfælde, som følger den kliniske definition af tilfælde, og som har epidemiologisk forbindelse

Bekræftet: et tilfælde, som er laboratorieverificeret.

PEST

Symptomer og kliniske fund

Sygdommen karakteriseres ved feber, kulderystelser, hovedpine, almen utilpashed, udmattelse og leukocytose, som manifesterer sig ved en eller flere af følgende kliniske hovedsymptomer:

- svulster i regionære lymfeknuder (bubonpest)
- septikæmi uden åbenbar svulst (septisk form)
- cyanose ved pneumonierne
- pharyngitis og cervikal lymfadenitis.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *Yersinia pestis* i klinisk prøvemateriale
- Påvisning af en specifik antistofrespons på *Yersinia pestis* F1 antigen

Et sandsynligt tilfælde:

- Forhøjet titer (evt. flere) af antistof i serum mod *Y. pestis* fraktion 1 (F1) antigen (uden dokumenteret specifik ændring) hos patienter uden vaccination mod pest
- Påvisning af F1-antigen i klinisk prøvemateriale ved fluorescenstest.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: et klinisk overensstemmende tilfælde
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde, hvis sandsynlighed underbygges af laboratorieresultater
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, der er laboratorieverificeret.

POLIOMYELITIS, PARALYTISK

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med poliomyelitis, f.eks. akut slap paralys af et eller flere lemmer med nedsatte eller manglende dybe reflekser i de angrebne lemmer uden anden åbenbar årsag og uden sensoriske eller kognitive bortfaldssymptomer.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af poliovirus fra klinisk prøvemateriale
- Påvisning af poliovirusnukleinsyre.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et tilfælde, som følger den kliniske definition af tilfælde
- Bekræftet: et tilfælde, som følger den kliniske definition af tilfælde og er laboratorieverificeret.

RABIES, HUMAN

Symptomer og kliniske fund

Rabies er en akut encephalomyelitis, som ubehandlet praktisk talt altid medfører koma eller død senest 10 dage efter de første symptomer.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning ved direkte fluorescens af antistof mod viralt antigen i klinisk prøvemateriale (helst fra hjernen eller nerverne omkring hårsækkene i nakken)
- Påvisning af rabiesnukleinsyre i klinisk prøvemateriale
- Påvisning (ved celledyrkning eller hos forsøgsdyr) af rabiesvirus i sput, cerebrospinalvæske (CSF) eller væv fra centralnervesystemet
- Titer af rabies-neutraliserende antistof (fuldstændig neutralisering) i en ikke-vaccineret patients serum eller CSF.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: et klinisk overensstemmende tilfælde, laboratorieverificeret
- Sandsynligt: —
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

RØDE HUNDE (RUBELLA)

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med røde hunde, f.eks. akut generaliseret makulopapuløst eksantem og ledsmerter/arthritis, lymfadenopati eller conjunctivitis.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af IgM-antistof mod rubella, medmindre patienten for nylig er vaccineret
- Påvisning af en specifik antistofrespons mod rubella, medmindre patienten for nylig er vaccineret
- Dyrkning af rubellavirus, medmindre patienten for nylig er vaccineret
- Påvisning af rubellanukleinsyre i klinisk prøvemateriale.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: et tilfælde, som følger den kliniske definition af tilfælde
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med en epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

SALMONELLOSE (UD OVER S. TYPHI OG S. PARATYPHI)

Symptomer og kliniske fund

Klinisk overensstemmelse med salmonella, f.eks. diarré, mavesmerter, kvalme og undertiden opkastninger. Organismen kan forårsage ekstraintestinale infektioner.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af Salmonella (udover S. typhi og S. paratyphi) fra klinisk prøvemateriale

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: en laboratorieverificeret kultur uden kliniske oplysninger eller et tilfælde med kliniske symptomer, der har epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

SHIGELLOSE

Symptomer og kliniske fund

En lidelse af varierende sværhedsgrad karakteriseret ved diarré, feber, kvalme, kramper og tenesmus.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af Shigella sp. fra klinisk prøvemateriale.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE, INVASIV SYGDOM

Symptomer og kliniske fund

Streptococcus pneumoniae forårsager mange kliniske syndromer afhængigt af infektionsstedet (f.eks. akut otitis media, pneumoni, bakteræmi eller meningitis).

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *S. pneumoniae* fra normalt sterilt prøvemateriale (f.eks. blod, cerebrospinalvæske eller (mindre brugt) led-, pleura- eller perikardievæske)
- Påvisning af *S. pneumoniae*-nukleinsyre fra normalt sterilt prøvemateriale

Et sandsynligt tilfælde:

- Påvisning af *S. pneumoniae*-antigen fra normalt sterilt prøvemateriale.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: et klinisk overensstemmende tilfælde uden nogen laboratorieverification eller med påvisning fra et ikke-sterilt prøvemateriale
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med en positiv antigenest
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, som laboratorieverificeret.

SYFILIS

Syfilis, primær**Symptomer og kliniske fund**

Et stadium med infektion med *Treponema pallidum*, karakteriseret ved en eller flere chankere (ulcera). Chankere kan have meget forskellige kliniske former.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af specifikt IgM ved hjælp af EIA
- Påvisning af *T. pallidum* i klinisk prøvemateriale ved mørkefeltmikroskopi, direkte fluorescerende antistof (DFA-TP) eller tilsvarende metoder.

Et sandsynligt tilfælde:

- En reaktiv serologisk test (ikke-treponemal metode: VDRL (Venereal Disease Research Laboratory test) eller RPR (rapid plasma reagin); treponemal metode: FTA-ABS (fluorescent treponemal antibody absorbed) eller MHA-TP (mikro hæmagglutinationsanalyse for antistoffer mod *T. pallidum*).

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med et eller flere ulcera (chankere) som passer med primær syfilis og enhver reaktiv serologisk test
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

Syfilis, sekundær**Symptomer og kliniske fund**

Et stadium med infektion med *T. pallidum* karakteriseret ved lokaliserede eller diffuse mucokutane læsioner, ofte med generaliseret lymfadenopati. Primærchankeren kan stadig være til stede.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af *T. pallidum* i klinisk prøvemateriale ved mørkefeltmikroskopi, direkte fluorescerende antistof (DFA-TP) eller tilsvarende metoder.

Et sandsynligt tilfælde:

- En reaktiv serologisk test (ikke-treponemal metode: VDRL (Venereal Disease Research Laboratory test)
- RPR (rapid plasma reagin); treponemal metode: FTA-ABS (fluorescent treponemal antibody absorbed)
- MHA-TP (mikro hæmagglutinationsanalyse for antistoffer mod *T. pallidum*)

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med enhver reaktiv serologisk test
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

Syfilis, latent**Symptomer og kliniske fund**

Et stadium med infektion med *T. pallidum*, hvor agens stadig findes i patientens krop uden at forårsage symptomer.

Kriterier for laboratoriediagnose

Påvisning af en positiv reaktion med et specifikt EIA, men negativ ved en laboratorietest for smitsom syfilis (se primær og sekundær syfilis).

Kategorisering af tilfælde

Muligt: —
Sandsynligt: ingen kliniske symptomer på syfilis og en positiv laboratorietest, jf. ovenfor
Bekræftet: —

STIVKRAMPE (TETANUS)**Symptomer og kliniske fund**

Klinisk overensstemmelse med stivkrampe, f.eks. akut muskelspænding og/eller smertefulde muskelsammentrækninger (sædvanligvis i kæbe- og halsmuskler) og generaliserede muskelspasmer uden anden åbenbar medicinsk årsag.

Kriterier for laboratoriediagnose

— Påvisning af tetanustoksoidantistof i en patient, der ikke er blevet vaccineret mod og behandlet for stivkrampe
— Påvisning af en specifik tetanustoksoidantistofrespons

Kategorisering af tilfælde

Muligt: —
Sandsynligt: —
Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde.

TOXOPLASMOSE**Symptomer og kliniske fund**

En protozoisk akut sygdom, som manifesterer sig ved et eller flere af de følgende symptomer: lymfadenopati, encephalitis, chorioretinitis, funktionssvigt i centralnervesystemet. Kongenitte infektioner kan også opstå sammen med hydrocephalus, microcephalus, intracerebrale forkalkninger, krampesygdom og cerebrale retarderinger.

Kriterier for laboratoriediagnose

— Påvisning af en specifik Toxoplasmaantistofrespons
— Påvisning af agens i kropsvæv eller -væske eller dyrkning i forsøgsdyr eller cellekultur
— Påvisning af Toxoplasmanukleinsyre.

Kategorisering af tilfælde

Muligt: —
Sandsynligt: —
Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

TRIKINOSE**Symptomer og kliniske fund**

En sygdom, der erhverves ved indtagelse af *Trichinella*-larver. Sygdommen manifesterer sig klinisk på mange forskellige måder. Almindelige symptomer hos symptomatiske patienter er bl.a. eosinofili, feber, myalgi og periorbitalt ødem.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af *Trichinella*-larver i muskelbiopsivæv
- Påvisning af en specifik *Trichinella*-antistofrespons.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieiverificeret tilfælde.

TUBERKULOSE

Symptomer og kliniske fund

- En eksperts vurdering af, at der foreligger kliniske og/eller radiologiske symptomer på tuberkulose og/eller, at symptomerne er overensstemmende med tuberkulose og
- en eksperts beslutning om, at patienten skal gennemgå en komplet antituberkulose behandling.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *Mycobacterium tuberculosis* (med undtagelse af *M. bovis* BCG) fra enhver form for klinisk prøvemateriale eller kultur
- Mikroskopipåvisning af syrefaste baciller på baggrund af spontan eller provokeret sputum.

Kategorisering efter kriterierne for laboratoriediagnose*Sikkert tilfælde*

Et tilfælde, hvor *M. tuberculosis* (med undtagelse af *M. bovis* BCG) kan dyrkes fra enhver form for klinisk prøvemateriale. I lande, hvor denne kultur ikke sædvanligvis kan fremskaffes, anses et tilfælde med undersøgelser af et udstrykningspræparat af sputum, der testes positivt for syrefaste baciller, også for at være et sikkert tilfælde.

Ikke-sikkert tilfælde

Et tilfælde, der opfylder kriterierne for symptomer og kliniske fund som nævnt ovenfor, men som ikke opfylder kriterierne for laboratoriediagnose for et sikkert tilfælde.

Kategorisering, afhængigt af hvor sygdommen konstateres*Lungetuberkulose*

Tuberkulose i lungeparenkym eller i de trakeobronkiale luftveje.

Ekstrapulmonal tuberkulose

Tuberkulose, konstateret andre steder end i lungerne, som ovenfor beskrevet.

Kategorisering i henhold til tidligere antituberkulosebehandling*Førstegangsbehandling*

Et tilfælde, der aldrig før er blevet behandlet for tuberkulose i udbrud, eller som har modtaget antituberkulosebehandling i mindre end en måned.

Tidligere behandlet

Et tilfælde, der tidligere har fået diagnosticeret tuberkulose, og som har modtaget antituberkulosebehandling (med undtagelse af en forebyggende behandling) i mindst en måned.

TYFUS/PARATYFUS

Symptomer og kliniske fund

En sygdom, der skyldes *Salmonella typhi* eller *paratyphi*, ofte karakteriseret ved gradvis forværring af symptomer såsom vedvarende feber, hovedpine, utilpashed, anoreksi, relativ bradykardi, obstipation eller diarré og tør hoste. Der forekommer dog ofte milde og atypiske infektioner.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af *S. typhi* eller *paratyphi* fra blod, fæces eller andet klinisk prøvemateriale.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et laboratorieverificeret tilfælde uden kliniske oplysninger eller et tilfælde med kliniske symptomer med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

VARIANT CREUTZFELDT-JAKOBS SYGDOM (VCJD)

Symptomer og kliniske fundI. *Udvikling*

- Gradvist forværret neuropsykiatrisk lidelse
- Sygdomsvarighed > 6 måneder
- Rutineundersøgelse medfører ingen differentialdiagnose
- Ingen tidligere potentiel iatrogen overførsel.

II. *Kliniske fund*

- Initiale psykiske symptomer
- Vedvarende smertefulde sensoriske symptomer
- Ataksi
- Myoklonus eller chorea eller dystoni
- Demens.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Elektroencefalogram (EEG) viser ikke det typiske billede af den klassiske CJD (eller der er ikke udført EEG)
- Høj intensitet i den bageste del af thalamus ved MR-scanning (bilateral pulvinar)
- Karakteristiske neuropatologiske og immunpatologiske fund.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: I og 4/5 af de kliniske fund og EEG viser ikke det typiske billede af den klassiske CJD. Høj intensitet i bageste del af thalamus ved MR-scanning (bilateral pulvinar) I og en biopsi af mandlerne, der testes positiv
- Bekræftet: Progressiv neuropatologisk forstyrrelse og neuropatologisk bekræftelse af diagnosen nvCJD.

VIRAL HÆMORAGISK FEBER

Ebola/Marburg-sygdom**Symptomer og kliniske fund**

Begynder med akut feber, diarré (evt. blodig) og opkastninger. Hovedpine, kvalme og mavesmerter ses ofte. Der kan følge blødninger. Nogle patienter kan udvikle makulopapuløst eksantem på trunkus.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Positiv dyrkning af virus
- Positiv hudbiopsi (immunhistokemi)
- Påvisning af Ebola/Marburg virusnukleinsyre
- Positiv serologi, der kan dukke op sent i sygdomsforløbet.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende tilfælde, der er laboratorieverificeret.

Lassafeber**Symptomer og kliniske fund**

En sygdom med gradvist forværrede symptomer (ubehag, feber, hovedpine, ondt i halsen, hoste, kvalme, opkastning, diarré, myalgi og brystmerter). Der kan følge blødninger.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af virus
- Positiv hudbiopsi (immunhistokemi)
- Påvisning af Lassavirusnukleinsyre
- Positiv serologi, der kan dukke op sent i sygdomsforløbet.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

Krim-Congo hæmorrhagisk feber (CCHF)**Symptomer og kliniske fund**

En sygdom med gradvis forværrede symptomer (akut høj feber, kulderystninger, myalgi, kvalme, anoreksi, opkastning, hovedpine og rygsmerter). Der kan følge blødninger.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Dyrkning af virus
- Påvisning af CCHF-virusnukleinsyre
- Positiv serologi, der kan dukke op sent i sygdomsforløbet.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

GUL FEBER (FEBRIS FLAVA)**Symptomer og kliniske fund**

En sygdom karakteriseret ved akut debut og almensymptomer fulgt af en kort remission og genopblusning af feber, hepatitis, albuminuri og i visse tilfælde nyresvigt, chok og generaliserede blødninger.

Kriterier for laboratoriediagnose

- Påvisning af specifik antistofrespons mod gul feber hos patienter uden nylig vaccination mod gul feber, hvor krydsreaktioner med andre flavivira er udelukket
- Dyrkning af virus
- Påvisning af gul feber-antigen
- Påvisning af gul feber-nukleinsyre.

Kategorisering af tilfælde

- Muligt: —
- Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse
- Bekræftet: et klinisk overensstemmende, laboratorieverificeret tilfælde.

YERSINIOSE

Symptomer og kliniske fund

En sygdom af skiftende sværhedsgrad karakteriseret ved diarré, feber, kvalme, kramper og tenesmus.

Kriterier for laboratoriediagnose

— Dyrkning af *Yersinia enterocolitica* eller *pseudotuberculosis* fra klinisk prøvemateriale.

Kategorisering af tilfælde

Muligt: —

Sandsynligt: et klinisk overensstemmende tilfælde med epidemiologisk forbindelse

Bekræftet: et laboratorieverificeret tilfælde.
